

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 526/2022
07.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милорад Константиновић, адвокат из ..., против тужених Привредног друштва „INTERNET GROUP“ д.о.о. Београд и ББ, главног и одговорног уредника интернет портала www.....rs, чији је заједнички пуномоћник Срђан Радовановић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 310/21 од 23.09.2021. године, у седници одржаној 07.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против преиначујућег дела пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 310/21 од 23.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 93/19 од 02.11.2020. године, која је исправљена решењима истог суда ПЗ 93/2019 од 15.06.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па су тужени обавезани да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на лично име, солидарно исплате износ од 80.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавежу да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на лично име преко досуђеног износа од 80.000,00 динара, а до траженог износа од 100.000,00 динара, солидарно исплати износ од још 20.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавежу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на приватни живот солидарно исплате износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па су обавезани тужени да му на име накнаде нематеријалне штете због повреде психичког интегритета солидарно исплате износ од 80.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавежу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете због повреде

психичког интегритета преко досуђеног износа од 80.000,00 динара, а до траженог износа од 100.000,00 динара, солидарно исплате износ од још 20.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате, као неоснован. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезу да му на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха солидарно исплате износ од 300.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате, као неоснован. Ставом седмим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па су тужени обавезани да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због ограничења слободе кретања солидарно исплате износ од 20.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате. Ставом осмим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због ограничења слободе кретања преко досуђеног износа од 20.000,00 динара, а до траженог износа од 150.000,00 динара, солидарно исплате износ од још 130.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате, као неоснован. Ставом деветим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због ограничења слободе привређивања солидарно исплате износ од 150.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате, као неоснован. Ставом десетим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части, угледа и достојанства солидарно исплате износ од 400.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате, као неоснован. Ставом једанаестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде личног идентитета солидарно исплате износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 02.11.2020. године па до исплате, као неоснован. Ставом дванаестим изреке, обавезан је тужени ББ из ... да са интернет портала www....rs у оквиру текста под називом: „...“ од2015. године, уклони пуно име и презиме тужиоца АА и изјаву тужиоца која гласи: грађанин АА (...) из ... каже полицајцу да му је драго да и он учествује у тој потери и да не може да схвати како се лица усуде да беже“. Ставом тринаестим изреке обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка солидарно исплате износ од 216.475,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж3 310/21 од 23.09.2021. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужених и потврдио пресуду Вишег суда у Београду ПЗ 93/219 од 02.11.2020. године, исправљену решењем истог суда ПЗ 93/19 од 15.06.2021. године у ставу четвртм и дванаестом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 93/219 од 02.11.2020. године, исправљена решењема истог суда ПЗ 93/19 од 15.06.2021. године у ставу првом и седмом изреке тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезу да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права на лично име солидарно исплате износ од 80.000,00 динара и да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због ограничења слободе кретања солидарно исплате износ од 20.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 02.11.2020.г одине до исплате. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу 13. изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 93/219 од

02.11.2020. године, исправљене решењем истог суда ПЗ 93/19 од 15.06.2021. године, тако што су тужени обавезани да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 77.700,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, става другог и трећег изреке, тужиоци су изјавили благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао правноснажну пресуду у побијаном, преиначујућем, делу у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11.../20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом тужиоца се не указује на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тач. 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, на интернет порталу www....rs, објављен је2015. године, текст: „...: изашао из кола и почео да бежи од полиције! У потеру се укључују и грађани“, у ком је описан догађај од2015. године, када је полицајац у редовној контроли саобраћаја у ... у ул. ..., кренуо у потеру за лицем које није желело да се легитимише и почело да бежи од полиције. Полицајац ВВ кренуо је у потеру са колегом и у једном тренутку зауставио возило – ..., којим је управљао тужилац, затражио да уђе у његов ауто и рекао тужиоцу да је у потери за бегунцем и да вози за тим лицем које је у бекству. Тужилац је наставио да вози по упутствима полицајца, а када су сустигли лице које је бежало, полицајац је изашао из тужиочевог аутомобила, међутим, имао је потешкоћа да савлада лице које су јурили и да му стави лисице, па му је тужилац у томе помогао. Убрзало је дошло још полицајаца који су полицијским возилом одвезли ухапшено лице. На лицу месту, тужилац је полицији дао своје личне податке, а том приликом није разговарао са новинарима који су били присутни на месту догађаја па тужилац није изјавио „да му је драго да и он учествује у тој потери и да не може да схвати како се лица усуде да беже“ како је у спорном тексту објављено. Спорном приликом тужилац је возио аутомобил – „...“ како је у тексту наведено. Предметни текст изазвао је коментаре читалаца који су изразили свој став и мишљење о томе наводећи нпр: „пре бих цркао него да помогнем дроту!“, „наравно да не би па који наркоман и олош помаже?“, „такође, то кад чујем грађанин помогао полицајцу у хватању некога, катастрофа! а сутра ће њега да заустави и напише му две казне!“, „а шта се петља овај јунак од грађанина у то, па кад га овај после нађе...!“. Након предметног догађаја и објављивања информације, тужиоцу су почеле да пристижу одређене поруке у смислу да треба да пази на своју безбедност, а једног дана приметио је и да га је непознати младић сликао, а затим побегао, што је све код тужиоца створило осећај несигурности и страха за своју безбедност. Тужилац се такође плашио да иде у

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су тужени повредили право тужиоца на лично име у смислу одредбе члана 351. Породичног закона, имајући у виду да су, без овлашћења тужиоца, у предметном тексту под насловом „...“ од2015. године, употребили његово име, па их је обавезао

да тужиоцу накнаде штету због повреде права на лично име у износу од 80.000,00 динара, са припадајућом каматом, у смислу одредбе члана 200. и 277. Закона о облигационим односима. Пошто се тужилац плашио да одлази у ..., првостепени суд је закључио да је његова слобода кретања суштински била ограничена, па му је на име накнаде штете због ограничења слободе кретања, прописане одредбом члана 39. Устава Републике Србије, применом одредби члана 200. Закона о облигационим односима у вези одредбе члана 232. Закона о парничном поступку, признао износ од 50.000,00 динара, са припадајућом каматом у смислу одредбе члана 277. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је, побијаним делом пресуде, тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете због повреде права на лично име и због ограничења слободе кретања, одбио јер је закључио да се овде не ради о неовлашћеној употреби личног имена тужиоца, без његовог пристанка, већ се ради о томе да је навођењем личног имена тужиоца, у предметном тексту, он учињен препознатљивим субјектом информације, чиме је заправо повређено право на приватност тужиоца, а не право на лично име, те да на основу утврђених чињеница у првостепеном поступку не произлази узрочно последична веза између објављеног текста и ограничења слободе кретања тужиоца, јер нису постојали објективни разлози који би спречавали тужиоца да се креће.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Повреда права на лично име прописана је одредбом члана 351. Породичног закона, тако што право на лично име може да се повреди нарочито: 1.спречавањем имаоца да се служи својим личним именом или делом имена, односно ометањем на други начин да се врши право на лично име (спречавање и ометање вршења права на лично име); 2.приписивањем имаоцу другачијег личног имена или дела имена односно тврдњом да је ималац дужан да се служи другачијим личним именом или делом имена, означавање имаоца другачијим личним именом од његовог, оспоравањем имаоцу на други начин права да се служи својим личним именом (оспоравање права на лично име); 3.искривљеним, скраћеним, проширеним или другачијим навођењем имаочевог личног имена или дела имена, осим када је то уобичајено или неопходно (искривљавање личног имена); 4.означавањем себе, другог лица, организација, ствари или појаве имаочевим личним именом или делом имена, навођењем другог или допуштањем другог да себе означава имаочевим личним именом или дела имена, неовлашћеном употребом имаочевог личног имена или дела имена на други начин без пристанка имаоца (неовлашћена употреба личног имена).

Слобода кретања прописана је у одредби члана 39. став 1. Устава РС, тако што свако има право да се слободно креће и настањује у Републици Србији, да је напусти и да се у њу врати.

У конкретном случају, лично име тужиоца је наведено, без његове сагласности, у тексту писаном поводом догађаја чији је он био учесник,у ..., па се тужилац, због коментара читалаца, осећао угроженим и избегавао је да иде у При том тужиоцу није било повређено право на слободу кретања нити право на лично име, како је правилно закључио другостепени суд.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца о томе да је другостепени суд погрешно применио материјално право имајући у виду да су тужени неовлашћено употребили његово лично име, без пристанка тужиоца, у смислу одредбе члана 351. Породичног закона. Супротно тим наводима ревизије тужиоца, не ради се о употреби тужиочевог личног имена без његове сагласности, већ о томе да је саопштавањем имена тужиоца повређено његово право на приватност, како је правилно закључио другостепени суд.

Наводима ревизије тужиоца о томе да је он страховао и није смео да се слободно креће због порука које су почеле да пристижу на његов телефон у смислу да треба да пази на своју безбедност, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Слобода кретања тужиоцу није била нити ускраћена нити ограничена, а то што је он страховао и није смео да се слободно креће је у домену његовог субјективног доживљаја угрожености, а не објективне немогућности кретања.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1, 154. и 165. став 2. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић